Teorik Olasılık ve Tümleyen Olay

Çalışma Kâğıdı · 30 Soru · Kolaydan Zora

Ad Soyad _____ Sınıf / No _____ Tarih _____

KONU ÖZETİ

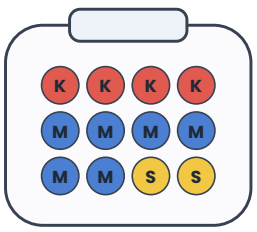
- **Örnek uzay:** Bir deneyin sonunda elde edilebilecek çıktıların tamamıdır. **Olay:** Örnek uzaydan elde edilebilecek olası durumlardır.
- **Teorik olasılık:** Olasılık değeri = (olaya ait çıktıların sayısı) ÷ (örnek uzaydaki tüm çıktıların sayısı). Deney yapmadan, çıktılar eşit şansa sahipken hesaplanır.
- Olasılık değeri **0 ile 1** arasındadır; kesir, ondalık gösterim ya da yüzde ile yazılabilir: $\frac{1}{4}$ = 0,25 = %25. İmkânsız olayın olasılığı 0, kesin olayın olasılığı 1'dir.
- **Tümleyen olay:** Örnek uzayda bir olaya ait çıktıların **dışında kalan** tüm çıktılardır. Bir olay ile tümleyeninin çıktıları birlikte örnek uzayı oluşturur.
- Bir olayın olasılığı ile tümleyeninin olasılığının toplamı **1**'dir. Örnek: Yağmur yağma olasılığı %30 ise yağmama olasılığı %70'tir.

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1 Bir zar atılıyor.
a) Örnek uzayı yazınız.
b) "Üst yüze tek sayı gelmesi" olayının çıktılarını yazınız.

2 Harfleri ayrı kartlara yazılmış **KALEM** kelimesinin kartlarından rastgele biri çekiliyor. Çekilen kartta **sesli harf** yazma olasılığını bulunuz.

3 Torbadan rastgele bir top çekiliyor. Çekilen topun **mavi** olma olasılığını kesir, ondalık gösterim ve yüzde ile yazınız.

4 Bir zar atıldığında aşağıdaki olayların olasılıklarını yazınız.
a) 7 gelmesi b) 6'dan küçük ya da 6'ya eşit bir sayı gelmesi c) 4 gelmesi

5 Bir çarkta sayılar 1'den 10'a kadar eşit dilimlere yazılmıştır. Çark çevrildiğinde "**çift sayı gelmesi**" olayının tümleyeni nedir? Çıktılarını yazınız.

6 Bir basketbolcunun serbest atışı sayıya çevirme olasılığı **%85**'tir. Atışı kaçırma olasılığı yüzde kaçtır?

7 Aşağıdaki sayılardan hangileri bir olasılık değeri **olamaz**?
$\frac{3}{4}$ 1,2 %40 0 $\frac{5}{3}$ 1

8 Bir madenî para atılıyor. Örnek uzayı yazınız. Yazı gelme olasılığı kaçtır?

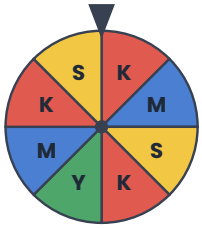
9 Bir sınıftaki **30** öğrencinin adı kartlara yazılıp bir kutuya konuluyor. Sınıfta **12** kız öğrenci vardır. Rastgele çekilen kartta
a) kız öğrenci adı yazma olasılığı
b) erkek öğrenci adı yazma olasılığı kaçtır?

10 Doğru (D) ya da yanlış (Y) olarak belirtiniz.
(…) Kesin olayın olasılığı 1'dir.
(…) Bir olayın olasılığı $\frac{2}{7}$ ise tümleyeninin olasılığı $\frac{5}{7}$'dir.
(…) Olasılık değeri %120 olabilir.
(…) Bir olay ile tümleyeninin ortak çıktısı vardır.

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11 Bir torbada **5** yeşil, **3** sarı ve bir miktar mor bilye vardır. Torbadan rastgele çekilen bir bilyenin yeşil olma olasılığı $\frac{1}{3}$'tür. Torbada kaç mor bilye vardır?

12 Çark çevriliyor. Okun gösterdiği dilimin
a) kırmızı olma olasılığı
b) kırmızı olmama olasılığı kaçtır?

13 Kartlar ters çevrilip karıştırılıyor ve rastgele biri seçiliyor.
a) Seçilen kartta **asal sayı** yazma olasılığı kaçtır?
b) **3'ün katı** yazma olasılığı kaçtır?

3	6	7	10	12	15	17	20

14 Bir hava durumu raporunda yarın kar yağma olasılığının **0,35** olduğu belirtilmiştir. Kar yağmama olasılığını ondalık gösterim ve yüzde ile yazınız.

15 "**MATEMATİK**" kelimesinin harfleri eş kartlara yazılıp bir torbaya atılıyor. Rastgele çekilen kartta
a) **M** yazma olasılığı
b) **M** yazmama olasılığı kaçtır?

16 Zeynep, "Zar atıldığında 5 gelme olasılığı $\frac{1}{6}$'dır. Öyleyse 6 kez atarsam 5 kesinlikle bir kez gelir." diyor. Zeynep haklı mıdır? Açıklayınız.

17 1'den 20'ye kadar numaralanmış kartlardan rastgele biri çekiliyor. "**Çekilen kartın 5'in katı olması**" olayının
a) çıktılarını
b) tümleyeninin olasılığını yazınız.

18 Bir kutudaki kalemlerden rastgele biri seçildiğinde kırmızı kalem gelme olasılığı **%25**'tir. Kutuda **36** kalem varsa kaç kalem kırmızı **değildir**?

19 Aşağıdakilerden hangisi **imkânsız** bir olaydır?

A) Zar atıldığında 1 gelmesi
B) 1-9 arası rakamlardan 10 seçilmesi
C) Para atıldığında tura gelmesi
D) Haftanın bir günü seçildiğinde pazar seçilmesi

20 Bir torbadaki sarı topların sayısı mavi topların sayısının **3 katıdır**. Torbada yalnızca sarı ve mavi top olduğuna göre rastgele çekilen topun mavi olma olasılığı kaçtır?

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

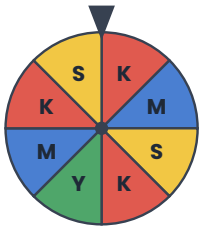
21 1'den 30'a kadar numaralanmış kartlardan rastgele biri çekiliyor.
a) Kartın 4'ün katı olma olasılığı kaçtır?
b) Kartın **kare sayı** olmama olasılığı kaçtır?

22 Bir torbada **8** kırmızı ve **4** beyaz top vardır. Torbaya kaç beyaz top eklenirse rastgele çekilen bir topun beyaz olma olasılığı $\frac{1}{2}$ olur?

23 A torbasında **3** kırmızı ve **5** mavi, B torbasında **4** kırmızı ve **8** mavi top vardır. Kırmızı top çekmek isteyen biri hangi torbayı seçmelidir? Olasılıkları karşılaştırarak açıklayınız.

24 Bir torbada kırmızı, mavi ve yeşil bilyeler vardır. Kırmızı çekme olasılığı $\frac{1}{4}$, mavi çekme olasılığı $\frac{2}{5}$'tir. Torbada **14** yeşil bilye olduğuna göre toplam kaç bilye vardır?

25 Çark çevriliyor. "**Sarı ya da mavi gelmesi**" olayının tümleyeni nedir? Tümleyenin olasılığını bulunuz.

26 Bir sınıfta kızların sayısının erkeklerin sayısına oranı **4 : 5**'tir. Sınıftan rastgele seçilen bir öğrencinin **erkek** olma olasılığı kaçtır? Sınıfta 36 öğrenci varsa kaç erkek vardır?

27 Kartlardan rastgele biri seçiliyor. Seçilen kartta yazan sayının **rakamları toplamının 9** olma olasılığı kaçtır? Bu olayın tümleyeninin olasılığını yazınız.

12	25	31	44	50	63	72	81	97	108

28 Bir kutuda **20** kart vardır. Kutudan rastgele çekilen kartın kırmızı olma olasılığı %40'tır. Kutuya kaç kırmızı kart eklenirse kırmızı kart çekme olasılığı %50 olur?

29 Efe, bir zarın atılması deneyinde "3'ten büyük gelmesi" olayının tümleyeninin "3'ten küçük gelmesi" olduğunu söylüyor. Efe'nin hatasını açıklayınız.

30 Bir torbada sayıları 1'den n'ye kadar olan kartlar vardır. Rastgele çekilen kartın **7'nin katı** olma olasılığı $\frac{1}{7}$'dir ve torbada 7'nin katı olan **5** kart vardır. Torbada kaç kart vardır? En büyük numaralı kartta hangi sayı yazar?

Takıldığın soruyu işaretle, konu özetine tekrar göz at. Başarılar!
Diğer konuların çalışma kâğıtları ve deneme sınavları: **maarifpdf.com.tr**